

Göteborgs Stad

Bergsjön

2007-12-10

Strategisk stadsdelsplan för Bergsjön

1. Inledning

Staten och Göteborgs stad har enats om ett lokalt utvecklingsarbete för att nå de storstadspolitiska mål som riksdagen har beslutat. De storstadspolitiska målen är:

- att ge storstadsregionerna goda förutsättningar för långsiktigt hållbar tillväxt och därmed kunna bidra till att nya arbetstillfällen skapas såväl inom storstadsregionerna som i övriga delar av landet, samt
- att bryta den sociala, etniska och diskriminerande segregationen i storstadsregionerna och att verka för jämlika levnadsvillkor för storstädernas invånare.

Parterna är ense om att ett lokalt utvecklingsarbete förutsätter:

- *Underifrånperspektiv*; för att ge invånarna förutsättningar till ett reellt inflytande, engagemang och delaktighet,
- *Målstyrning*; för ett lokalt utvecklingsarbete byggt på gemensamma mål,
- *Samverkan*; olika samhällsnivåer och sektorer gör gemensamma analyser, strategier och insatser samt sätter upp gemensamma mål,
- *Långsiktighet*; för att skapa kontinuitet och uthållighet,
- *Helhetssyn*; för bättre analyser och effektivare utnyttjande av de gemensamma resurserna,
- *Kunskapsbaserat utvecklingsarbete*; för att ta till vara de erfarenheter och den kunskap som vunnits under det tidigare arbetet och som dokumenterats i externa utvärderingar och kunskapsöversikter av storstadspolitikens lokala utvecklingsavtal.

Genom avtalet uttrycks parternas gemensamma avsikt för 2007 att utifrån angivna mål och förutsättningar verka för ett långsiktigt lokalt utvecklingsarbete i Bergsjön med flera stadsdelar. Parterna är överens om att senast i december 2007 samråda om hur det lokala utvecklingsarbetet kan fortsätta.

Det lokala utvecklingsarbetet sker inom ramen för de budget- och styrningsprocesser som gäller för respektive part.

Utgångspunkt i arbetet blir föreliggande handling, *den strategiska stadsdelsplanen*, en långsiktig plan som visar vad som bör göras för att främja en god utveckling i Bergsjön.

Planen har gått ut på remiss till stadsdelens råd, dvs Pensionärs-, Handikapp- och Föreningsråd. Inkomna synpunkter har beaktats i texten.

2. Lägesbeskrivning

Bergsjön är en stadsdel som genom sitt geografiska och topografiska läge, en bit från trafikerade leder och industriområden, har en god stads- och luftmiljö. Här finns gott om gröna ytor mellan stadsdelens bostadsområden där lekplatser, bollplaner och primära gångstråk successivt lyfts fram och renoverats. Vägnetet med en ringled och säckgator är ur trafiksäkerhetssynpunkt säkert för gångtrafikanter och lekande barn men upplevs ändå av många som otrött. Många gång- och cykelbanor ligger i skogsdungar och kuperad miljö vid sidan av allfarvägar och bebyggelse. Stadsdelens fysiska läge har också en baksida då få göteborgare har vägen förbi eller ärenden att uträtta. Ur tillväxtsynpunkt är det topografiska läget problematiskt med få expansionsytor för bostads- och industriområden.

Antalet invånare var december 2006, 14 993 personer, en ökning under det gångna året med 467 personer. Detta trots att inga nya bostäder byggts under perioden. I stort sett hela befolkningsökningen kan förklaras av den tillfälliga asyllagen. 53 procent av befolkningen är född utomlands. De största enskilda grupperna kommer från f d Jugoslavien, Irak och Somalia. Antalet språk som talas i stadsdelens skolor uppskattas till 42 och 93 procent av skolans elever är berättigade till modersmålsundervisning.

Genom kundundersökningar vet vi att allt fler bergsjöbor är nöjda med förvaltningens verksamheter. Inom hemtjänst, äldreboende, grundskola och bibliotek har nöjd kund index ökat, övriga enkäter visar resultat i nivå med föregående år.

Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan har ökat flera år i rad och uppgår till 65 procent. Betygsresultaten är fyra procentenheter högre än förväntat modellvärde enligt SALSA, Skolverkets analysverktyg. För att Bergsjöns elever ska ha möjlighet att lyckas måste de få utveckla lärandet på det egna modersmålet. Att utveckla formerna för och innehållet i modersmålsundervisningen är således strategiskt.

Andelen hushåll med försörjningsstöd sjunker. Mellan juni 2006 och juni 2007 har antalet hushåll med försörjningsstöd minskat från 1 210 i snitt per månad till 1 020. Orsakssambanden är komplexa och en kombination av god konjunktur och metodutveckling. Fortfarande har dock många bergsjöbor svårt att få inträde och fäste på arbetsmarknaden. Det går på många sätt bättre för Bergsjöns invånare men det är fortfarande långt kvar till stadens genomsnittliga resultat.

	<u>Bergsjön</u>	<u>Göteborg</u>
Medelinkomst (kr/år)	147 668	226 259
Förvärvsfrekvens (%)	44,8	73,4
Öppet arbetslösa, arbetssökande 18-64 år (%)	7,5	4,1
Familjer med försörjningsstöd (%)	26,4	7,1
Eftergymnasial utbildning, 25-64 år (%)	23,4	44,4
Utrikes födda (%)	52,1	20,5

Källa: SCB/Stadskansliet, 2005 och 2006.

3. Strategier

Samverkan, helhetssyn, fokus, dialog och förankring är nyckelord för det arbete som bedrivs och som kommer att utvecklas de kommande åren. I stadsdelen finns idag en väl utvecklad samverkan som bland annat kanaliseras genom följande grupperingar;

- *Samordningsgruppen*, består av stadsdelschef, politiskt presidium och samman kallande funktioner för stadsdelens tre råd;
  - Rådet för arbete, utbildning och rehabilitering (stadsdelsförvaltning, AF, FK)
  - Rådet för sociala frågor (stadsdelsförvaltning, fastighetsägare, polis, kyrka, förening, Ung och trygg)
  - Rådet för hälsa (stadsdelsförvaltning, primärvård, tandvård, apotek)
- *Samordningsförbundet* som hanterar den finansiella samordningen kring tidig och samordnad rehabilitering mot arbete och som består av stadsdelsförvaltning, AF, FK och primärvård. Detta är en samverkan som inkluderar de fyra nordoststadsdelarna.
- *Fastighetsägarsamverkan* med frukostmöten mellan stadsdelsförvaltning , kommunala och privata fastighetsägare två gånger per år.
- *Gränsöverskridande samverkan i Bergsjön Centrum*, samverkan mellan offentliga aktörer som bostadsbolag, trafikkontor, kulturförvaltning, Idrott- och förening, Park- och natur, stadsdelsförvaltning för tillväxt kring ett bostadsområde och ett bostadsnära torg med 1 500 hushåll.
- *Samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna i nordost* (fyra förvaltningar) i syfte att skapa ett brett partnerskap med privata och ideella aktörer kring EU:s strukturfonder.
- *Föreningsråd, pensionärsråd, handikappråd* är andra existerande råd. Ett *ungdomsråd* är under bildande.

Stadsdelsförvaltningen har tagit initiativ till samtal med statens lokala aktörer för ett inledande samtal kring de nya lokala utvecklingsavtalen. De inbjudna verksamheterna är arbetsförmedling, försäkringskassa, polis och Familjebostäder AB. Under hösten har ett antal gemensamma mål, aktiviteter och mätetal som arbetet ska koncentreras kring tagits fram. Planen har kommunicerats med de boende dels via råden och dels via ett öppet möte. Då arbetet ska präglas av ett *hela staden perspektiv* kommer fler viktiga aktörer framöver bjudas in att samverka såsom utbildningsförvaltningen, tekniska förvaltningar med flera.

Stadsdelsförvaltningen har identifierat följande strategiska utvecklingsområden fram till 2012:

- Mångfald i bostadsutbud och upplåtelseformer
- Bilden av Bergsjön
- Det goda arbetet (förvaltningen i rollen som arbetsgivare)
- Fler i arbete eller utbildning
- Goda uppväxtvillkor

Dessa områden har brutits ner i en handlingsplan som gäller för 2007 och 2008 som kan fungera som inspel i kommande samråd med statens företrädare. När de gemensamma målen

är formulerade ska de konkretiseras med en fördelning mellan vem som gör vad och hur de ska mätas.

Erfarenheten från storstadssatsningen är att arbetet ska bedrivas integrerat i kärnverksamheten, att vi ska göra mer av det som fungerar och att det ska ligga i linje med de politiska målen.

4. Målområde - Ökad förvärvsfrekvens och minskat försörjningsstöd

Ökad förvärvsfrekvens och minskat försörjningsstöd				
Konkretisering	Nyckeltal	Aktuellt värde		Mål 2008
		2006	2007	
Fler bergsjöbor kommer i arbete.	Förvärvsfrekvens för invånare i åldern 20-64 år	Eftersläpning	Eftersläpning	kompl
Arbetsrehabiliterande insatser skall leda till arbete eller reguljär utbildning.	Andelen i målgruppen som har arbete eller är i reguljär utbildning efter tolv månader.	saknas	43 % 11 av 26 jan-okt	
Andelen personer i stadsdelen som får försörjningsstöd skall minska.	Antalet hushåll som har försörjningsstöd.	1210 Snitt juni-06	1020 Snitt juni-07	
Flyktingar och nyanlända invandrare skall ha en arbetsinriktad introduktion och SFI	Andelen i målgruppen som läser SFI i kombination med praktik.	På god väg	På god väg	
Unga arbetslösa skall särskilt uppmärksammas.	Andelen arbetslösa i åldern 18-24 år.	9,7 % okt-06	7,8 % okt-07	

4.1 Huvudaktörer inom samverkansöverenskommelsen

Arbetsförmedlingen
Försäkringskassan
Stadsdelsförvaltningen

4.2 Övriga aktörer

Vuxenutbildningsförvaltningen
Samordningsförbundet
Fastighetsägare
Näringsliv

4.3 Pågående insatser

Hos enskild huvudman

- Arbetsforum, sdf
- Ordinarie verksamhet AF/FK
- Service direkt, AF
- ICA-skolan, samverkan sdf, fastighetsägare, näringsliv
- Vuxenutbildningsförvaltningen ger studievägledning på AF, två dagar per vecka

I samverkan inom Samordningsförbundet

- Särskilt team för unga vuxna 18-25 år
- Stödteam ARENA för unga vuxna med psykisk ohälsa
- Handläggarteam för personer över 25 år som riskerar långvarig arbetslöshet
- Samverkansteam på vårdcentralen för personer som behöver öka sin arbetsförmåga
- Samordnad rehabilitering för försörjningsstödstagare
- Gemensamma arbetsträningsplatser
- Flyktingsamordnare för att underlätta kontakten med primärvården

4.4 Planerade aktiviteter

Ökad förvärvsfrekvens och minskat försörjningsstöd			
Aktivitet	Ansvar	Tidsplan	Medfinansiering från EU
Gröna jobb 1 Utbildnings- och rustarinsats riktad till hyresgäster, inre/yttre städ samt inre/yttre underhåll, erbjuda praktik som leder till arbete.	Sdf, fastighetsägare i samverkan med AF	2008 -	ESF
Gröna jobb 2, som ovan. Ett arbetsträningslag under ledning av PoN som arbetar med allmän platsmark, röjer och underhåller grönområden.	Sdf, Park och natur (PoN) i samverkan med AF	2008 -	ESF + ERUF
Lärcentra 1 – för alla Erbjuder en mötesplats, studier, hälsoaktiviteter på väg mot studier, arbete eller ”bara” bättre hälsa.	Sdf, Folkhögskolecentrum i samverkan med Vuxenutbildningsförvaltningen (VUF) och Västra Götalandsregionen (VgR)	2008 -	ESF
Lärcentra 2 – mot arbete Erbjuder ökad kompetens för att behålla eller få ett arbete.	VUF, sdf	2008 -	
Coaching unga utanför + ett Returhus för unga.	Sdf, Utbildningsförvaltningen	2008 -	ESF

Uppsökande verksamhet, rustarinsatser för bättre hälsa och kompetens följt av arbetsträning	(UBF), Folkhögskolecentrum, föreningslivet		
Dubbla obalansen, matchning av arbetslösa bergsjöbor mot kommuner/förvaltningar som söker arbetskraft	Sdf, AF, Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR)	Ev. 2009	
Kompetensutveckling egen personal	Sdf eventuellt i samverkan med VUF	2008 -	ESF
Praktik och yrkesinriktad utbildning i bristyrken för långtidsarbetslösa	AF Gbg	2008 -	ESF
Vägen ut, bostad i kombination med sysselsättning för personer med missbruk och kriminalitet	Vägen Ut i samarbete med Companion och AF	2008 -	ESF
Välja rätt - informationsinsats till grundskoleelever att välja yrkesbana som leder till arbete 16 år +	AF	2008 -	

5. Målområde - Språkutveckling och skolresultat

Språkutveckling och skolresultat				
Konkretisering	Nyckeltal	Aktuellt värde		Mål 2008
		2006	2007	
Andelen elever med godkända betyg skall öka	Andel elever som lämnar grundskolan med lägst betyget godkänd i samtliga ämnen exkl Introduktionsskolan	43,2	38,6	kompletteras
	Andel elever som lämnar grundskolan med lägst betyget godkänd i svenska, matematik och engelska exkl Introduktionsskolan	64,9	68,0	
Fler elever skall gå ur gymnasiet med godkänt	Andel elever från Bergsjön som lämnar gymnasieskolan	Sdf UBF	Sdf UBF	

resultat	med fullständigt avgångsbetyg (om det går att följa, kolla med UBF)			
Samverkansformerna kring elever som avbryter sina gymnasiestudier eller går ur gymnasiet utan godkända betyg skall utvecklas	Andelen i målgruppen som är involverad i "Unga utanför".	sdf	sdf	
Skolan skall öka kunskaperna om och motverka odemokratiska tendenser och rasistiska strömningar i samhället	Trivsel Trygghet Bemötande Medbestämmande	82 85 79 64	85 87 82 65	

5.1 Huvudaktörer inom samverkansöverenskommelsen

Stadsdelsförvaltningen

5.2 Övriga aktörer

Myndigheten för skolutveckling

Utbildningsförvaltningen

Vuxenutbildningsförvaltningen

5.3 Pågående insatser

Hos enskild huvudman

- Språkutvecklingsprogram
- Studieverkstäder med flerspråkig personal erbjuds i alla skolor.

I samverkan

- Pilen

5.4 Planerade aktiviteter

Språkutveckling och skolresultat			
Aktivitet	Ansvar	Tidsplan	Medfinansiering från EU
Undervisning i kärnämnen på modersmål	sdf	kompletteras	
Pilen - ett samarbete mellan grundskolan, IFO och Vinga gymnasiet	Sdf + Utbildningsförvaltningen	2007 -	
Notschool /Hemmasittare Nätbaserad undervisning för	Sdf + UBF	2007 -	

ungdomar i åldern 14-16 år som inte kommer till skolan			
Utveckling av elevvårdsarbetet	sdf	2007 -	
IT-satsning i grundskolan	sdf	2007 -	
Språkutvecklingsprogrammets genomförande	sdf	2007 -	
Studieverkstäder med flerspråkig personal	sdf	2007 -	
Coaching/Unga utanför	Sdf	2008 -	ESF
Praktik hos fastighetsägare för elever med behov av kompletterande sysselsättning, år 4-5	Sdf + Familjebostäder	2008 -	

6. Målområde - Attraktiva och trygga stadsdelar

Attraktiva och trygga stadsdelar				
Konkretisering	Nyckeltal	Aktuellt värde		Mål 2008
		2006	2007	
Det skall finnas hyreslägenheter, bostadsrätter och småhus i alla stadsdelar.	Andelen upplåtelseformer i stadsdelen (FK, goteborg.se) Småhus Bostadsrätt hyresrätt	410 889 5454		kompl
En mer blandad befolkningsammansättning i staden skall eftersträvas.	Medelinkomst Utbildningsnivå	sdf	sdf	
Våld, hot och kränkande handlingar i alla dess former skall bekämpas.	Antalet anmälda våldsbrott i stadsdelen	123 Jan-okt	142 Jan-okt	
Staden skall vara öppen och trygg för alla grupper i samhället under alla tider på dygnet.	Rent och snyggt TEMA-plan Trygghet, TEMA-plan Rent och snyggt Nöjd med den egna stadsdelen (Miljöundersökningen 2006)	64 52 70 49	66 56	
Anmälningsbenägenheten	Bemötande, tillit	Polis	polis	

när det gäller mängdbrott skall öka bland stadsdelens invånare.				
---	--	--	--	--

6.1 Huvudaktörer inom samverkansöverenskommelsen

Polisen
Stadsdelsförvaltningen

6.2 Övriga aktörer

Framtiden AB
Park och Natur
Trafikkontoret
Västtrafik

6.3 Pågående insatser

Hos enskild huvudman

- Minska mängdbrotten – polisen
- Integrationsgrupp som arbetar uppsökande mot skolor, boende, föreningar etc.
- Tryggare kollektivtrafik - polisen
- Nationell satsning mot våld i offentlig miljö - polisen
- Minskat antal narkotikabrott, främst hos ungdomar – polisen
- Trafiksäkerhetsarbete - polisen

I samverkan

- Gränsöverskridande samverkan i Bergsjön
- Sociala rådet
- PSS-gruppen (samverkan mellan polis, skola, socialtjänst)
- Lugna Gatan

6.4 Planerade aktiviteter

Attraktiva och trygga stadsdelar			
Aktivitet	Ansvar	Tidsplan	Medfinansiering från EU
Bra belysning och skyltning i hela stadsdelen	Trafikkontoret, Park och Natur, LFF	kompletteras	Hållbar stadsutveckling
Kulturhus/konsthall, nybygge i drift av förening/stiftelse resp. kulturförvaltningen	Fambo, sdf, kulturförvaltningen,		Hållbar stadsutveckling
Konstens plats iordningställes i loftgångshuset	Göteborgslokaler, Fambo, sdf	2008 -	

Gröna jobb 1 ”fastighetskötare” Utbildnings- och rustarinsats riktad till hyresgäster, inre/yttra städ samt inre/yttra underhåll, erbjuda praktik som leder till arbete.	Sdf, fastighetsägare i samverkan med AF	Ev. 2009	ESF
Gröna jobb 2 ”parkarbetare”, som ovan. Sdf + Park och natur. Ett arbetsträningslag under ledning av PoN arbetar med allmän platsmark, röjer och underhåller grönområden, Bergsjöbadet mm.	Sdf, Park och natur (PoN) i samverkan med AF	Ev 2009 -	ESF
Förebyggande ungdomsarbete	Sdf, polis, Familjebostäder		
Brottsförebyggande arbete i skolan	Sdf, polis, Familjebostäder		ERUF
Kartläggning av vart den anmälda brottsligheten äger rum	Familjebostäder, sdf, polis		
Planarbete sydöstra Bergsjön	Sdf, stadsbyggnadskontoret, fastighetsägare	pågår	
Fickparker - etablering av fyra fickparker	Park och natur, fastighetsägare, sdf	Två pågår	ERUF, Hållbar stadsutveckling
Spårvagnshållplats Teleskopgatan rustas upp och fickpark anläggs	Trafikkontoret	Utredning pågår	
Stöd till brottsoffer	Sdf, polis		

7. Målområde – Demokrati och delaktighet

Demokrati och delaktighet				
Konkretisering	Nyckeltal	Aktuellt värde		Mål 2008
		2006	2007	
Stadens verksamheter skall präglas av öppenhet, engagemang och delaktighet.	Brukarnas uppfattning på de olika områdena som det fångas i brukarenkäterna	Sdf ta fram	sdf	kompletteras

Staden skall ha ett starkt föreningsliv som främjar jämställdhet, integration och folkhälsa.	Antalet verksamma föreningar i stadsdelen Antalet samverkansarrangemang sdf och föreningar Antalet föreningsaktiva bland stadsdelens invånare	Sdf Föreningsforum	sdf	
Andelen ungdomar som engagerar sig i föreningslivet och blir ledare skall öka.	Andelen ungdomsledare enligt fritidsvaneundersökningen Andelen föreningsaktiva enligt fritidsvaneundersökningen	sdf	sdf	

7.1 Huvudaktörer inom samverkansöverenskommelsen

Stadsdelsförvaltningen

7.2 Övriga aktörer

Idrott- och förening

7.3 Pågående insatser

Hos enskild huvudman

- Medborgarkontor
- Föreningsforum
- Ungdomsfullmäktige
- Ungdomsråd

I samverkan

- Ung ledarutbildning
- Forix - förörternas riksdag

7.4 Planerade aktiviteter

Demokrati och delaktighet			
Aktivitet	Ansvar	Tidsplan	Medfinansiering från EU
Stadsdelstidning	sdf	2008 -	
Ungdomsråd	sdf	pågår	
Politiska caféer	sdf	2008 -	
Leionet.se	Gbgs stad	2008 -	
Forix	Sveriges Unga Muslimer, sdf	pågår	

Civilsamhället som aktör - föreningar som <i>utförare</i> inom området miljö och hälsa	Fambo, sdf		
---	------------	--	--

8. Målområde - Folkhälsa

Folkhälsa				
Konkretisering	Nyckeltal	Aktuellt värde		Mål 2008
		2006	2007	
Strategiska områden för det lokala folkhälsoarbetet är jämlikhet i hälsa särskilt riktat till barn och ungdomar samt deras föräldrar.	Ohälsotal för målgruppen 16-64 år	54,8		kompletteras

8.1 Huvudaktörer inom samverkansöverenskommelsen

Försäkringskassan
Stadsdelsförvaltningen

8.2 Övriga aktörer

Idrott- och förening
Folkhälsoinstitutet
Sociala resursförvaltningen
Föreningslivet
Västra Götalandsregionen

8.3 Pågående insatser

Hos enskild huvudman

- Friskverkstan
- Öppen förskola
- Hälsoäventyr
- Livskunskap i skolan

I samverkan

- Rådet för hälsa
- Familjecentral
- Hälso- och sjukvårdskansliet
- Kviberg, idrotts- och rekreationscenter

8.4 Planerade aktiviteter

Folkhälsa			
Aktivitet	Ansvar	Tidsplan	Medfinansiering från EU
Hälsoteket utvecklas under 2008	Sdf, HSK	pågår	
Metodutveckling till stöd för kvinnor utsatta för våld	Sdf, Kvinnocenter	pågår	
Satsningar kring tandhälsa tobak, droger och sexuellt överförbara sjukdomar	Hälso- och sjukvårdskansliet HSK, sdf, primärvården	2008 -	
Angereds Närsjukhus	Hälso- och sjukvårdsnämnd 7	pågår	
Kulturhus i Bergsjön	Gränsöverskridande samverkan i BC	Utredning pågår	
Fickparker	Park och Natur, Fambo, sdf	pågår	
AKTIV, aktiv rehabilitering	Primärvården	pågår	

9. Målområde - Ökad tillväxt

Ökad tillväxt				
Konkretisering	Nyckeltal	Aktuellt värde		Mål 2008
		2006	2007	
Satsningar på turism, kultur, ett bra företagsklimat samt en stark samverkan mellan stadens universitet/högskola och näringsliv skapar förutsättningar för tillväxt	Medelinkomst Förvärvsfrekvens Utbildningsnivå			kompletteras

9.1 Huvudaktörer inom samverkansöverenskommelsen

Arbetsförmedlingen
Försäkringskassan
Stadsdelsförvaltningen

9.2 Övriga aktörer

BRG

Trafikkontoret

Framtiden

Vägverket

4.3 Pågående insatser

Hos enskild huvudman

-

I samverkan

-

9.4 Planerade aktiviteter

Ökad tillväxt			
Aktivitet	Ansvar	Tidsplan	Medfinansiering från EU
Inventering av industri - och handel som utgångspunkt för en utvecklingsplan	BRG, sdf,	Ev 2008	ERUF